

ZLOČIN U DALJU (II)

Postupak protiv Vlastimira Denčića i Zorana Kecmana optuženih za kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnoga stanovništva, iz čl. 120. st. 1. OKZ-a RH

Mišljenje

Postupak je proveden korektno.

U postupku protiv Vlastimira Denčića i Zorana Kecmana, optuženih za kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnoga stanovništva iz čl. 120. st. 1. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske, počinjenog protjerivanjem 104 građana Dalja nesrpske nacionalnosti 18. travnja 1992. godine (Velika subota, tj. dan uoči Uskrsa po gregorijanskom kalendaru), Vijeće za ratne zločine Županijskog suda u Osijeku donijelo je presudu kojom je opt. Denčić proglašen krivim i osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 4 (četiri) godine i 6 (šest) mjeseci, a opt. Kecman je oslobođen optužbe.

Postupak je procesno korektno proveden. Tijekom postupka saslušani su, ili su pročitani, iskazi dvadeset i osmorice (28) svjedoka, većinom mještana Dalja protjeranih inkriminirane zgrade, a odbijen je samo jedan dokazni prijedlog (dokazni prijedlog optužbe podržan i od strane obrane), koji se odnosio na prijedlog za saslušanje kao svjedokinje bolesne osobe i to o okolnostima o kojima su već svjedočili članovi njene obitelji.

Jedine primjedbe koje su iznesene tijekom glavne rasprave primjedbe su obrane opt. Denčića iskazima svjedoka kojima je Sud poklonio vjeru i na koje se ponajviše oslonio obrazlažući osuđujućí dio presude.

Mislimo da pripadnost optuženika Prijelaznoj policiji pod jurisdikcijom UN-a, odnosno kasnije MUP-a RH, ne bi trebala biti cijenjena olakotnom okolnošću pri odmjerivanju kazne.

Centar za mir, nenasilje i ljudska prava - Osijek
Centar za suočavanje s prošlošću «Documenta», Zagreb
Građanski odbor za ljudska prava, Zagreb
Hrvatski helsinški odbor, Zagreb

Prikaz postupka¹

Županijski sud u Osijeku

Predmet broj: K-48/06

Kazneno djelo: ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. OKZ-a RH

Optužnica broj: KT-103/94 od 03. svibnja 2006. godine

Optuženi:

Vlastimir Denčić, u inkriminirano vrijeme pripadnik srpskih parapolicijskih postrojbi, branio se sa slobode

Zoran Kecman, branio se sa slobode

Žrtve:

Nasilno protjeranih 90 građana hrvatske, 11 građana mađarske, 2 građanina muslimanske jedan građanin slovačke nacionalnosti

Zastupnik optužnice: Županijsko državno odvjetništvo u Osijeku: zamjenik, Miroslav Bušbaher

Branitelji:

Odvjetnik Tomislav Filaković – branitelj prvooptuženika

Odvjetnik Dragutin Mijoč – branitelj drugooptuženika

Vijeće za ratne zločine:

Sudac Krunoslav Barkić, predsjednik Vijeća

Sutkinja Katica Krajnović, članica Vijeća

Sudac Anto Rašić, član Vijeća

Sažetak optužnice

Optužnicom ŽDO-a u Osijeku, br. KT-103/94, od 02. listopada 2001. optuženi su kao XV-opt. Vlastimir Denčić, kao XX-opt. Lazar Vidić i kao XXI-opt. Zoran Kecman zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva po čl. 120. st. 1. OKZ-a RH.

Rješenjem izvanraspravnog vijeća Županijskog suda u Osijeku odlučeno je da će se protiv navedene trojice optuženika postupak razdvojeno voditi.

Zbog smrti opt. Lazara Vidića rješenjem od 30. ožujka 2007. godine kazneni postupak protiv njega je obustavljen (čl. 166. ZKP-a).

Optuženici se terete da su dana 18. travnja 1992. godine u Dalju, tijekom oružane pobune lokalnog srpskog stanovništva, suprotno čl. 49. st. 1. Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. 08. 1949. i čl. 17. st. 1. i 2. Protokola II, pridruživši se srpskim paravojnim postrojbama u nakani da civilno stanovništvo nesrpske narodnosti isele i okupirano područje učine etnički čisto srpskim, zajedno sa okrivljenicima: Borivojem Milinkovićem, Đorđem Čaloševićem, Boškom Bolićem, Georgijem Milinkovićem, Perom Đurićem, Miloradom Lončarevićem, Jovanom Milinkovićem, Đorđem Važićem i Ilijom Utvićem, te uz pomoć više

¹ Monitor Centra za mir, nenasilje i ljudska prava, Mladen Stojanović, je prikaz slučaja načinio na temelju sudskih dokumenata (optužnice, zapisnika s rasprava, presude) te bilješki s praćenja glavnih rasprava.

nepoznatih pripadnika srpskih paravojskih postrojbi, prema popisu koji je prethodno sastavljen na sjednici tzv. "Štaba Teritorijalne obrane" (TO), nasilno istjerali 104 građanina nesrpske narodnosti iz njihovih kuća, nedozvoljavajući im da ponesu najnužnije osobne stvari, utjerali ih u dva autobusa, prevezli do mjesta Sarvaš i natjerali da pješice prođu miniranom cestom do neokupiranog dijela RH, dakle, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme okupacije provodili raseljavanje civilnog nesrpskog stanovništva, čime supočinili kazneno djelo protiv čovječnosti i međunarodnog prava – ratni zločin protiv civilnog stanovništva, iz čl. 120. st. 1. OKZ-a RH.

Tijek postupka, izvedeni dokazi

Glavna rasprava je započela 19. travnja 2007. godine. Ročišta su održana i 20. travnja, 05. svibnja, 01. listopada (kada je glavna rasprava krenula iznova, jer je odgoda trajala duže od dva mjeseca), 24. listopada i 28. studenog 2007. godine.

Dana 29. studenog 2007. **opt. Vlastimir Denčić je proglašen krivim i osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 4 (četiri) godine i 6 (šest) mjeseci, a opt. Zoran Kecman oslobođen je optužbe.**

Raspravna ročišta proticala su u mirnom tonu. Nikakvih pritisaka nije bilo.

U tijeku glavne rasprave ispitani su **svjedoci**: Emil Matin, Ante Dujić, Krunoslav Mihić, Jelka Vulin, Marija Stojšić, Željka Vidaković, Saša Duvnjak, Marija Verner, Ana Šimunović, Blaženka Šercer, Slavko Palinkaš, Ivan Patron, Antun Antunović, Imra Moger, Mirko Kelava, Luka Đurišić, Ivan Duvnjak, Anđelka Dioši, Antun Patron, Stjepan Patron, Margit Seneši, Stjepan Dioši, Piroška Dioši, Ivan Zolota i Gorana Vujičić.

Pročitani su iskazi svjedoka koji su preminuli do glavne rasprave: Sofije Hajduković, Stjepana Fogla i Ante Zolote.

Većina ispitanih svjedoka i sami su protjerani iz Dalja 18. travnja 1992. godine. Većina ih je navela da su pri protjerivanju korištena dva autobusa, da su u jedan utjerivani ne-Srbi iz „katoličkog“, a u drugi iz „pravoslavnog“ dijela Dalja. Velik broj svjedoka kao sudionike protjerivanja iz „katoličkog“ dijela Dalja spominje Đorđa Čaloševića zv. Đoko Briga, Jovicu Milinkovića zv. Grbavi Jovica te arkanovce (kao vozača tog autobusa navode Lazara Vidića). Nešto manji broj svjedoka, prognanih iz „pravoslavnog“ dijela Dalja, spominje Milorada Lončarevića, arkanovce i Vlastimira Denčića, te Zorana Kecmana kao vozača autobusa. Nekoliko svjedoka nije imalo nikakvih saznanja o progonu nesrpskog stanovništva iz Dalja, a radilo se o osobama koje su mještani susjednih sela (svjedoci Marija Verner, Blaženka Šercer, Slavko Palinkaš).

Pregledan je video - zapis mještana Dalja snimljen u Osijeku neposredno nakon protjerivanja. Izvršen je i uvid u popis mještana Dalja protjeranih 18. travnja 1992. godine, spis predmeta Županijskoga suda u Osijeku br. K-95/94 protiv opt. Marka Lončarevića i dr. zbog kaznenoga djela iz čl. 120. st. 1. OKZ-a RH te uvid u izvode iz kaznene evidencije za optužbenike.

Odbijen je dokazni prijedlog zastupnika optužbe, prihvaćen i od branitelja optuženih, da se kao svjedokinju ispita Ivku Zolota. Sud je u obrazloženju presude naveo da je prijedlog odbijen, jer je predložena svjedokinja narušenog fizičkog i psihičkog zdravlja, da su o okolnostima o kojima je trebala svjedočiti već iskazivali njen suprug Ante Zolota i njena kćerka Gorana Vujičić te da bi

njeno ispitivanje bilo učinjeno s velikim poteškoćama i s neizvjesnim rezultatima (čl. 322. st. 4. t. 3. ZKP-a).

Obrana

Nakon čitanja optužnice oba optuženika su izjavila da se ne osjećaju krivima.

Obrana prvooptuženoga Vlastimira Denčića

U svojoj je obrani izjavio da se 08. lipnja 1991. prijavio u krajinsku miliciju, da je to učinio kako bi bio manje izložen opasnosti, tj. kako ne bi morao ići na liniju bojišnice, te da je u miliciji obavljao uobičajene policijske dužnosti.

Rekao je da je kritičnog dana radio drugu smjenu, da mu je Sretko Milošević, komandir milicije, zapovijedio da pođe u pratnju autobusa. Shvatio je da treba biti osiguranje vozila i vozača. Čuo je da se jedan od autobusa nalazio u "katoličkom", a drugi u "pravoslavnom" dijelu Dalja. Ispred kuće obitelji Zolota je zatekao stari autobus „Vinarije“ Erdut. U trenutku dok mu je prilazio u njega su ulazili Ivka i Ante Zolota. Shvatio je da Milorad Lončarević, pored koga su bila dva „arkanovca“, zapovijeda osobama koje su ulazile u autobus. Lončarević mu je rekao da uđe u autobus i sjedne pored vozača Zorana Kecmana. To je i učinio. U trenutku kada je ušao u autobus u njemu je bio Stjepan Dioši sa suprugom te još jedna ženska osoba. Autobus se kretao prema željezničkoj stanici Stari Dalj. Lončarević i „arkanovci“ išli su automobilom ispred autobusa. Gdje su se oni zaustavljali opt. Kecman je zaustavljao autobus. Cijelo su vrijeme u autobus ulazili ljudi. Oko 21,00, ili 21,30 sati, u autobusu je bilo 50-ak osoba. Oko 21,30 sati, kada je autobus izlazio iz Dalja, izišao je iz autobusa i otišao u milicijsku stanicu, a ubrzo potom i kući. Izjavio je da cijelo vrijeme nije izlazio iz autobusa, niti se ikome obraćao. Kritične je zgrade bio u milicijskoj uniformi te je bio naoružan službenim pištoljem. Istaknuo je i da je nakon mirne reintegracije bio pripadnik MUP-a RH te da mu to sigurno ne bi bilo omogućeno da je sudjelovao u protjerivanju nesrpskog stanovništva.

Branitelj opt. Denčića je rekao da se preambula optužnice odnosi na kazneno djelo oružane pobune, a ne na predmetno kazneno djelo, da u optužnici nije naznačena niti jedna konkretna radnja koju se stavlja na teret opt. Denčiću, da svjedoci ne iskazuju o spoznaji zajedničkog dogovora počinitelja prisilnog iseljavanja, a pogotovo da su dio tog dogovora bili optuženici Denčić i Kecman, da tek članovi obitelji Dioši iskazuju da su opt. Denčića vidjeli u dvorištu svoje kuće, ali da je iz obrane opt. Denčića i iskaza ostalih svjedoka vidljivo da on nije ulazio u dvorišta osoba koje su protjerivane. Rekao je da se opt. Denčić u akciji iseljavanja nesrpskog stanovništva našao po zapovijedi nadređenog u funkciji, milicajca koji je osiguravao vozača i autobus.

Naveo je i da su u Dalju 1991. živjele 2633 osobe nesrpske nacionalnosti (oko 1800 Hrvata) te da se 18. travnja 1992. nije radilo o etničkom čišćenju već o sporadičnom protjerivanju. Istaknuo je da su u reproduciranom video - zapisu, koji je sačinila HTV neposredno nakon protjerivanja, kada su dojmovi bili vrlo svježiji, intervjuirani prognanici kao vinovnike događaja spominjali Đorđa Čaloševića, Jovicu Milinkovića, Milorada Lončarevića i „arkanovce“, ali ne i opt. Denčića.

Također je rekao da su svjedoci govorili da je cesta bila minirana tenkovskim minama bezopasnim za pješake, da su ih ispred tog dijela ceste dočekali pripadnici HV-a, te da ne stoji tvrdnja iz optužnice da su natjerani da pješice prođu miniranom cestom.

Slijedom navedenog predložio je da Sud donese oslobađajuću presudu u odnosu na opt. Denčića.

Obrana drugooptuženoga Zorana Kecmana

Rekao je da je samo formalno bio član štaba Teritorijalne obrane u Erdutu, da je svo vrijeme rata radio kao vozač autobusa u „Vinariji“ Erdut. Kritičnog dana oko 15,00 sati su mu „arkanovci“, koji su u Erdutu imali apsolutnu vlast, zapovijedili da pođe autobusom u Dalj. Nije mu bilo poznato zbog čega je onamo morao krenuti. U Dalju ga je dočekao Milorad Lončarević i rekao mu da će voziti Hrvate u Sarvaš. Vozio je autobus po Dalju, zaustavljao se ispred kuća pred kojima se automobilom zaustavljao i Lončarević, a iz tih su kuća istjerivani stanovnici i utjerivani u autobus. Pred kućom obitelji Zolota, koja je bila treća ili četvrta pred kojom se zaustavio, u autobus je ušao Vlastimir Denčić. Isti je od tog trenutka, pa sve do 21,00 sat, stajao pored njega u autobusu. Tada je na izlasku iz Dalja opt. Denčić izišao iz autobusa, a u njega su ušli Milorad Lončarević i dva „arkanovca“. Zapovijedili su mu da vozi u pravcu Sarvaša. Lončarevića je upitao koji je razlog odvoženja ljudi, a on mu je odgovorio: „To nije tvoja briga“. U Sarvašu su mještani Dalja natjerani da napuste autobus, a optuženi je potom Milorada Lončarevića i „arkanovce“ odveo u Dalj, a zatim je pošao svojoj kući u Erdut.

Branitelj opt. Kecmana je rekao da je opt. Kecman kritičnog dana po nalogu arkanovaca, koji su predstavljali i vojnu i civilnu vlast, upravljao autobusom, da se ta radnja ne može smatrati radnjom počinjenja kaznenog djela koje mu se stavlja na teret, da nema dokaza da je opt. Kecman postupao kao supočinitelj, te je predložio da Vijeće donese oslobađajuću presudu.

Presuda

U obrazloženju presude je navedeno da je notorno da je Dalj u inkriminirano vrijeme bio zaposjednut od strane pobunjenika koji su sačinjavali lokalno srpsko stanovništvo potpomognuto pripadnicima tzv. JNA i pridruženim srpskim paravojnim formacijama, da je utvrđeno da je opt. Denčić bio milicioner u stanici milicije u Dalju, što je on i sam priznao, te da takav angažman Sud izjednačava sa angažmanom u paravojnim snagama.

Navedeno je da svjedoci: Ana Šimunović, Ante Zolota i članovi obitelji Dioši iskazuju o prisutnosti opt. Denčića u autobusu, ili izvan njega, odjevenog u uniformu, a sam opt. Denčić priznaje da je kritične zgrade bio naoružan osobnim naoružanjem.

Svjedokinja Ana Šimunović je izjavila da je opt. Denčića vidjela u autobusu nakon što je u njega utjerana. Opt. Denčić joj je dopustio da iziđe iz autobusa radi obavljanja nužde. Izjavila je da se to dogodilo oko 18,00 sati i to u tzv. Starom Dalju.

Svjedokinja Anđelka Dioši je izjavila da su u poslijepodnevnom satima Velike subote 1992. godine, u kuću u kojoj je živjela sa suprugom, djecom, svekrom i svekrvom ušli Milorad Lončarević, Vlastimir Denčić te dva „arkanovca“. Lončarević joj je pokazao popis osoba za protjerivanje. Na njemu su bila imena njenog muža, svekra Stjepana i svekrve Piroške. Iako je na popisu bilo i ime njenog muža, Lončarević je izjavio da njega ipak neće protjerati. Svekar i svekrva su utjerani u autobus i prognani. Nije joj poznato u kojem je svojstvu opt. Denčić tada bio u njihovoj kući. Dan nakon Uskrsa Lončarević i Denčić su došli k njoj i njezinu mužu na kavu te su im rekli da njih nitko neće dirati.

Svjedokinja Piroška Dioši je izjavila da su 18. travnja '92., dan uoči katoličkog Uskrsa, u dvorište njene kuće, oko 17,00 sati, ušli Vlastimir Denčić, Milorad Lončarević, dvojica „arkanovaca“ te još jedna osoba, misli da je to bio Đoko zv. Briga (Đorđe Čalošević). Odmah su im rekli da ih protjeruju. Milorad Lončarević je imao popis stanovništva koje je protjerivano te je dirigirao cijelom akcijom protjerivanja. Vlastimir Denčić je bio u uniformi. Pri protjerivanju je njen muž udaren puškom u leđa. Autobus kojim su prevezeni vozio je opt. Kecman. Sjeća se da su se u autobusu, od osoba koje su protjerivale nesrpsko stanovništvo, nalazili i Đoko Briga te jedan ili dvojica „arkanovaca“. Nije joj poznato da li se u autobusu nalazio i opt. Denčić.

Svjedok Stjepan Dioši je izjavio da je kritičnog dana, vraćajući se iz vinograda, ispred svoje kuće vidio parkirani autobus. U dvorištu je vidio više osoba, među njima i opt. Denčića i Milorada Lončarevića, a netko među njima mu je naredio da se pakuje. Tom prilikom netko ga je udario puškom u leđa. On i supruga su utjerani u autobus. U tom se trenutku u autobusu nalazila samo jedna žena. Za upravljačem autobusa nalazio se opt. Kecman kojega svjedok zna i od ranije kao vozača autobusa. Potom se autobus kretao po ulicama Dalja i u njega su utjerivani mještani Dalja, a kada se napunio krenuo je prema izlazu iz Dalja. Osim protjeranog stanovništva Dalja, u autobusu su se nalazile i tri osobe koje su bile u pratnji.

Svjedok Ante Zolota nije ispitan na glavnoj raspravi, jer je preminuo. Pročitana je njegov iskaz u kojemu je izjavio da je inkriminirane zgrade opt. Denčić ušao u njegovu kuću.

Opt. Denčić i njegov branitelj su stavili primjedbe na iskaze Anđelke, Piroške i Stjepana Diošija, te Ante Zolote. Opt. Denčić je nakon iskaza Anđelke i Stjepana Diošija tvrdio da nije ulazio u dvorište njihove kuće, nakon čitanja iskaza Ante Zolote izjavio je da nije ulazio u njegovu kuću, a nakon iskaza Piroške Dioši branitelj opt. Denčića je izjavio da se opt. Denčić u kritično vrijeme nije nalazio u Dalju, pa posljedično tome niti u dvorištu Diošijevih.

Sud je zaključio da opt. Denčić marginalizira svoju ulogu u paravojnoj vlasti, kao i da je to u suprotnosti s iskazima svjedoka. Navedeno je da svjedoci Ante Zolota i članovi obitelji Dioši kao pripadnike milicije navode i Milorada Lončarevića i Peru Đurića, te da je iz njihovih iskaza vidljivo da opt. Denčić nije bio jedini predstavnik stanice milicije pri nasilnom raseljavanju stanovništva.

U iskazima na glavnoj raspravi navedeni svjedoci nisu govorili, niti su posebno upitivani, o drugim pripadnicima milicije koji su sudjelovali u protjerivanju stanovništva. Uvid u spis nismo izvršili, pa nam nije poznat sadržaj iskaza navedenih svjedoka iz istrage.

U obrazloženju optužnice je navedeno i da su svjedoci ispitanii tijekom postupka učinili nespornim da je postojao plan o iseljivanju, te da svjedoci: Emil Matin, Ivan Patron, Mirko Kelava, Anđelka Dioši i Gorana Vujičić potvrđuju da je postojao popis mještana koje će se protjerati.

Svjedok Ivan Patron je izjavio da je Đoko zv. Briga imao spisak, te da je zajedno sa „arkanovcima“ izlazio iz autobusa kad bi se ovaj zaustavio pred kućama ljudi koji su protjerivani.

Svjedok Mirko Kelava je izjavio da nema neposrednih saznanja o progonu, ali i da je čuo da je 100-tinjak osoba prisilno iseljeno prema popisu koji je sačinio štab TO iz Dalja.

Svjedokinja Anđelka Dioši je izjavila da joj je kritične zgrade Milorad Lončarević pokazao popis osoba koje se protjeruje. Izjavila je da su na njemu bila imena njenog muža, svekra Stjepana i svekrve Piroške.

Svjedokinja Gorana Vujičić je izjavila da se dan uoči katoličkog Uskrsa 1992. godine zatekla u kući svojih roditelja kada su onamo ušli Milorad Lončarević i nekoliko „arkanovaca“. Izjavila je da je Lončarević imao nekakav „spisak“(N: Ispravno bi bilo „popis“.) te da je rekao da njen otac Ante, majka Ivka i brat Ivan moraju poći sa njim.

Iako se u obrazloženju presude u ovome kontekstu ne spominju, o popisu mještana koji su protjerani iz Dalja govorili su i *svjedoci Krunoslav Mihić i Saša Duvnjak*. Krunoslav Mihić je naveo da misli da je Đorđe Čalošević imao popis osoba koje su protjerane iz Dalja, a Saša Duvnjak je izjavio da je osobno vidio kod Đoke Brige i Jovice Milinkovića „spiskove“ osoba koje su trebale biti i koje su na koncu i protjerane iz Dalja.

Nadalje je u obrazloženju optužnice navedeno da broj i nacionalnost mještana Dalja protjeranih 18. travnja 1992. godine proizlazi iz popisa sačinjenog prilikom njihova prihvaćanja i udomljivanja u Osijeku, da je izbor dana nasilnog iseljivanja (Velika subota po gregorijanskom kalendaru) indikativan i da upućuje na težnju za što većim poniženjem protjeranih osoba – mahom katolika, da je teško prihvatiti da se radilo o spontanom postupanju ekstremne skupine mještana Dalja srpske nacionalnosti, da su svjedoci tvrdili i da je nesporno utvrđeno da su angažirana dva autobusa, što sve upućuje da je akcija iseljivanja bila planski vođena.

Navedeno je da iz iskaza Ane Šimunović (*izjavila je da ju je opt. Denčić pustio da iziđe iz autobusa radi obavljanja male nužde*) proizlazi da takvo postupanje opt. Denčića prema njoj predstavlja višu razinu odlučivanja, te govori o značajnijoj ulozi pri raseljivanju, no odlučivanje osobe koja bi eventualno bila zadužena tek štititi vozača i autobus. Sud navodi da ova činjenica, upotpunjena iskazima Anđelke Dioši, Piroške Dioši i Stjepana Diošija, kojima je Sud povjerovao, predstavlja odgovor na pitanje o ulozi opt. Denčića pri raseljivanju. Naime, svi ovi svjedoci vidjeli su opt. Denčića u svojoj kući, a svjedokinja Anđelka Dioši je izjavila i da je optuženik u društvu Milorada Lončarevića došao dan nakon protjerivanja (20. travnja 1992.) u njihovu kuću uvjeravajući nju i njenog muža da ih nitko neće dirati. Sud navodi da uz navedene svjedoke i svjedok Ante Zolota (*preminuo je, pa nije ispitan na glavnoj raspravi*) iskazuje da ga je pored ostalih iz kuće tjerao i opt. Vlastimir Denčić.

Okolnost što optuženik nije prepoznat od strane još koje prognane osobe Sud obrazlaže tvrdnjama svjedoka koji su govorili da su tijekom vožnje morali gledati u pod, krajem dana (“danje svjetlo bilo je na izmaku”), mogućnosti tzv. motiviranog zaboravljanja (svjesnog ili nesvjesnog potiskivanja iz sjećanja neugodnih događaja, ili iskustava) te mogućnosti da se opt. Denčić nalazio u automobilu u kojemu su se nalazili Milorad Lončarević i “arkanovci”, a koji se kretao ispred autobusa.

Navedeno je da su svjedoci izvršitelje personificirali u Miloradu Lončareviću, Peri Đuriću, Đorđu Važiću, Đorđu Čaloševiću zv. Đoko Briga, Jovanu Milinkoviću zv. Grbavi Jovica, Borivoju Milinkoviću zv. Boro Vrlja, Georgiju Milinkoviću zv. Đorđe Vrlja i drugim poznatim i nepoznatim osobama (arkanovcima), te da je razvidno da je opt. Denčić tijekom oružane pobune, kao pripadnik oružanih snaga svojim radnjama, zajedno sa drugim supočiniteljima provodio raseljivanje nesrpskih civila sa okupiranog područja i da je time prekršio odredbe Ženevskih konvencija o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata i Dopunskog protokola Ženevskim konvencijama o zaštiti žrtava nemeđunarodnih oružanih sukoba, te da je na taj način ostvario sve bitne elemente bića ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. OKZ –a RH.

I u činjeničnom opisu optužnice i u izreci presude navedeno je da su povrijeđene odredbe Dopunskog protokola Ženevskim konvencijama o zaštiti žrtava nemeđunarodnih oružanih sukoba od 12. kolovoza 1949. godine (Protokol II). Sud posebno ne obrazlaže karakter oružanog sukoba (međunarodni, ili nemeđunarodni, sukob s obzirom na vrijeme počinjenja kaznenog djela i s obzirom na karakter postrojbi kojima su pripadali počinitelji (paravojne formacije) te shodno tome i primjenu Protokola I, ili Protokola II).

Sud je naveo da je iz držanja opt. Denčića kritične zgrade evidentno da je postojao njegov dogovor (koji može biti i prešutan) sa preostalim supočiniteljima ovog kaznenog djela, da ubrojivost opt. Denčića u vrijeme počinjenja nije bila upitna, te da je on biće kaznenog djela ostvario direktnim umišljajem (izravnom namjerom).

U izreci osuđujućeg dijela presude (u odnosu na opt. Denčića), tj. u njenom činjeničnom dijelu, u komparaciji sa činjeničnim opisom iz optužnice Sud je uklonio imena Boška Bolića i Ilije Utvića,

kao i činjenični navod optužnice da je cesta po kojoj su pješice prognani stanovnici Dalja bila minirana. U obrazloženju presude Sud navodi da je izreka presude usklađena s utvrđenim činjeničnim stanjem, da su u izreci presude navedene osobe za koje je nedvojbeno utvrđeno da su neposredno sudjelovale u raseljavanju, kao i to da su protutenkovske mine posve bezopasne za fizičke osobe (*Sud ovdje očito misli na pješake*), te je iz tog razloga iz izreke presude ispušteno da je cesta bila minirana.

U dijelu izreke presude u kojemu se govori o više naoružanih nepoznatih pripadnika srpskih paravojnih postrojbi dodana je riječ «Arkanovih».

Kod opt. Vlastimira Denčića Sud nije našao otegotnih okolnosti, a kao olakotne cijenjene su: protok vremena od počinjenja djela, primjereno držanje pred Sudom za vrijeme ovoga postupka, neosuđivanost, pripadnost Prijelaznoj policiji pod jurisdikcijom UN-a, a kasnije i MUP-a RH, kao i ocjena Suda da se radi o uzornom obiteljskom čovjeku. Navedene okolnosti Sud je ocijenio kao osobito olakotne, slijedom čega su primijenjene i odredbe o ublaživanju kazne.

U odnosu na izreku presude koja se odnosi na opt. Zorana Kecmana, tj. na oslobađajući dio presude, Sud navodi da je isti priznao upravljanje autobusom na traženje arkanovaca, a kasnije Milorada Lončarevića, ali navodi i da to nije bila njegova volja, nego da nije bilo mogućnosti odbijanja zapovijedi, te navodi da je prihvatio obranu opt. Kecmana smatrajući da iskazi ispitanih svjedoka potvrđuju njegovu obranu. Sud je zaključio da je opt. Kecman imao radnu obvezu u „Vinariji“ Erdut, da je poput svih vojno sposobnih muškaraca u to vrijeme pripadao tzv. TO Erdut, ali da takav njegov status ne može izjednačivati s voljnim elementom pridruživanja srpskim paravojnim formacijama, da je isti postupao po naredbi skupine arkanovaca te da radnja upravljanja autobusom, a bez prethodne svijesti i spoznaje, što će se zapravo dogoditi kritičnog dana, isključuje mogućnost konstrukcije i o eventualnom pomaganju, s obzirom na nepostojanje umišljaja.

Sud je zaključio da u ponašanju opt. Kecmana nije ostvarena takva radnja (voljno ponašanje čovjeka), jedno od općih obilježja kaznenog djela, a koja bi ispunila biće kaznenog djela, te ga je zbog toga oslobodio optužbe.

Proces je pratio i izvještavao Mladen Stojanović, promatrač Centra za mir, nenasilje i ljudska prava Osijek.